

עפ"ג 49826/02/15 - א' ע', מ' מ' ע', מ' ע', ע' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 49826-02-15

לפני כבוד השופט רפי כרמל, אב"ד
כבוד השופט כרמי מוסק
כבוד השופטת שירלי רנר

המערערים

1. א' ע'
2. מ' מ' ע'
3. מ' ע' (אחר/נוסף)
4. ע' ע'
כולם ע"י ב"כ עוה"ד רמי עותמאן

נגד
המשיבה

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ירון מינטקביץ') מיום 5.1.15.

כללי

1. מערערים מס' 1, 3 ו-4 הורשעו על יסוד הודאתם בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש. מערער 2 הורשע בפציעה בנסיבות מחמירות. המערערים כולם קרובי משפחה. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בצהרי יום 17.12.12 הגיעו המערערים ושלושה בני משפחה נוספים אל חנות השייכת לו' א' (להלן: ול', ולבנו, ת' א' (להלן: ת')), אשר היה נשוי לבת משפחתם, ועמו היו מסוכסכים על רקע יחסיו של ת' עם רעייתו. מערערים 1 ו-2 ובני משפחה אחרים היו מזוינים באלות. מערערים 2 - 4 הכו את ו' והפילו אותו ארצה. ו' נחבל בראשו ונגרם לו חתך של 2 ס"מ אשר נתפר. מערער מס' 1, ושני בני משפחה אחרים תקפו את ת'. במהלך האירוע, דקר ת' את אחד מבני משפחת המערערים, פ' ע' (להלן: המנוח) וגרם למותו.

2. ברקע לאירוע עמד סכסוך קודם, התגרות מצד ת' במערער 2, שאירעה בשעות שקדמו לו. מערער 2 חנה את רכבו מול החנות ונכנס לסופרמרקט צמוד. ת' נכנס אחרי המערער 2 לסופרמרקט והתגרה בו. לאחר שיצא מערער 2 מהסופרמרקט, החווה ת' לעברו תנועה מגונה וצעק לעברו שאסור לו ולבני משפחתו לחנות מול החנות. בעקבות

האירוע הגיע מערער 2 לבית משפחתו, שם נפגש עם יתר המערערים ובני משפחה נוספים, בהם המנוח. המערערים יותר בני משפחתם החליטו להגיע לחנות ולפגוע בת' ובו בשל האירוע.

3. על מערערים 1, 2 ו- 4 הוטלו 7 חודשי מאסר בפועל. על מערער 3 הוטלו 5 חודשי מאסר בפועל. על כל המערערים הוטל גם מאסר על תנאי.

הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.

הערעור - טענות הצדדים

4. לטענת המערערים, העונשים שגזר בית משפט השלום חורגים לחומרה מרף הענישה המקובל בעבירה בה הורשעו, בשילוב נסיבות המקרה ונסיבותיהם האישיות והמשפחתיות, ובעיקר מות אחיהם המנוח, המהווה עונש בפני עצמו. נטען כי המערערים הינם אנשים נורמטיביים, ללא עבר פלילי, והמקרה דנן הינו בבחינת סטייה חד פעמית. ב"כ המערערים מבקש לאמץ את תסקירי שירות המבחן שנערכו בעניינם, והדגיש כי המערערים הודו במעשיהם, קיבלו אחריות והביעו חרטה כנה. עוד נטען כי יש לתת משקל משמעותי לעינוי הדין שנגרם למערערים נוכח חלופי הזמן מהמועד בו ביצעו את העבירה בשנת 2012 ועד למועד בו נגזר דינם ביום 5.1.15. נטען כי יש לזקוף לקולה את מות אחיהם של המערערים, שאירע כתוצאה מאותו אירוע, שהשפיע עליהם ואף הטיל לפתחם את פרנסת משפחתו של המנוח והתמודדות יומיומית עם בני משפחתו. צוין עוד כי המערערים, למעט מערער מס' 3, היו במעצר תקופה של כחודשיים. מאז חזרו המערערים למסלול חיים רגיל ותקין ואין מקום להשיב הגלגל אחורנית, ומכל מקום, מדובר בתקופת מאסר ארוכה לאנשים נורמטיביים שכשלו וטעו. מכאן, בית משפט השלום החמיר בעונש שגזר על המערערים ויש לגזור עליהם עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות ויאפשר שיקומם. עוד נטען כי המשפחות ערכו סולחה, ובאה הפניה לפסיקה התומכת בעמדה עונשית מקלה כפי שנטען.

5. מנגד, טענה המשיבה כי יש לדחות הערעור. גזר דינו של בית משפט השלום מנומק היטב ואין מקום להתערב בו. הוזכר כי האירועים פרצו ביוזמת המערערים שהגיעו כקבוצה, מצוידים באלות, על-מנת לפתור סכסוך באלומות ולא בדרכי שלום. ת' הגן על עצמו, אמנם לא ברמה של הגנה עצמית, אך מעשיו נולדו נוכח המצוקה אליה נקלע מצד המערערים. מות המנוח הובא בחשבון על ידי בית משפט השלום. המתחם שנקבע מתאים וראוי ואין מקום להתערב בו.

תסקירי שירות המבחן

6. שירות המבחן המליץ בעניינם של כל המערערים להטיל עונש מוחשי של מאסר בעבודות שירות בנוסף למאסר על תנאי.

7. בעניינו של מערער 1 פורט בתסקיר כי הינו כבן 23 שנים, רווק, מתגורר עם משפחתו, ללא עבר פלילי. טרם מעצרו עבד כנהג הסעות במשך 4 חודשים. בהתייחסותו למעורבותו בתיק דנן, המערער הביע חרטה וצער על מעורבותו, אך התקשה לקבל אחריות מלאה על מעשיו וניסה להסבירה כתגובה אימפולסיבית לא מחושבת ללא כוונה לפגוע ותכנון. שירות המבחן התרשם כי המערער 1 הינו אדם נורמטיבי, שמעצרו וההליך הפלילי היוו עבורו גורם מרתיע.

עמוד 2

8. מתסקיר שירות המבחן הנוגע למערער 2 עולה כי הינו כבן 26 שנים, נשוי ואב לארבעה ילדים, ללא עבר פלילי, עובד כסדרן ונהג בחברת הסעות. המערער 2 תואר כאדם נורמטיבי ללא דפוסי התנהגות עבריינים, שההליך הפלילי הינו בעל אפקט הרתעתי לגביו. יחד עם זאת, המערער 2 התקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו. הוערך כי פעל מתוך דחף ומתוך מחויבות למשפחתו, ללא שיקול דעת ומחשבה על השלכות מעשיו, לאחר שכבודו העצמי נפגע, וגורמים אלה עלולים להוות סיכון להישנות התנהגות עבריינית נוספת בעתיד.

9. באשר למערער 3, בתסקיר צוין כי הינו בן 31, נשוי ואב לילד בן 9 שנים, ללא עבר פלילי, עבד כעוזר נהג במשרה חלקית על רקע מחלת הסרטן ממנה הוא סובל. מערער 3 התקשה לקחת אחריות למעשיו ושלל מעורבותו באירוע, והוערך כי גורמים אלה יכולים להוות גורמי סיכון להישנות התנהגות עבריינית נוספת בעתיד.

10. מהתסקיר בעניינו של מערער 4 עולה כי הינו כבן 43, נשוי ואב ל - 9 ילדים, ללא עבר פלילי, עבד כנהג מונית שנים רבות. המערער הביע חרטה ולקח אחריות על מעשיו, אך ניסה להסבירם כתגובה ספונטנית לכך שראה את בני משפחתו מעורבים בקטטה, תוך ששלל כוונה ותכנון לפגוע במתלוננים. פורט כי מעורבות באירוע הינה התנהגות אימפולסיבית במצב לחץ.

דיון

11. דין הערעור להידחות.

לזכותם של המערערים עומדת הודאתם במיוחס להם, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים. כמו כן, המערערים נעדרו עבר פלילי ומתסקירי שירות המבחן עולה כי הינם אנשים נורמטיביים בבסיסם, ללא דפוסי התנהגות עבריינים, אשר הביעו חרטה על מעשיהם. בית משפט שלום התחשב לקולה גם בעובדה כי המערערים שהו מספר חודשים במעצר בית מלא ולאחר מכן במעצר בית חלקי, והתחשב במידת מה לקולה במצבו הרפואי של מערער 3. כמו כן, ניתן משקל מסוים לעובדה כי המערערים איבדו בן משפחה באירוע. מנגד, לחובת המערערים נזקפת חומרת העבירות שביצעו. אמנם, החבלות אשר נגרמו לת' ו' לא היו חמורות. עם זאת, כפי שעולה מכתב האישום, המערערים הם שיזמו את האירוע, הם שחברו יחדיו לתקוף את ת' ו', כשהם מצוידים באלות וכשהם בעדיפות מספרית (שבעה לעומת שניים), בנסיבות בהן היה עליהם לצפות כי האירוע עלול להסתיים בפגיעה חמורה ואף קטלנית של מי מהמעורבים. לפיכך, מבוססת קביעת בית משפט השלום, לפיה, במובן זה, מותו של המנוח גם הוא חלק מתוצאות האירוע, ולא ניתן לנתקו ממעשיהם של המערערים. בדיון קבע בית משפט קמא כי לענין זה יש ליתן ביטוי לחומרה בגזר הדין, בצד ההתחשבות לקולה בעובדה כי הם איבדו בן משפחה. כמו כן, ארבעת המערערים התקשו לקחת אחריות מלאה על מעשיהם והציגו את האירוע כספונטני, אליו נגררו ללא תכנון מוקדם. גרסאות אלה עומדות בסתירה לאמור בכתב האישום, ומלמדות על כך שהמערערים לא הפנימו את מלוא חומרת מעשיהם. בנסיבות דן גם עונשם של המערערים צריך להלום לא רק את חומרת המעשים, אלא לבטא את ההרתעה הנדרשת למניעת הישנות מעשים כאלה בעתיד. אין די בתפקודם הנורמטיבי הכללי שתואר בתסקירי שירות המבחן, אלא נדרש מסר חד משמעי מגביל וברור לעתיד לבוא על מנת שהמערערים יפנימו את אחריותם למעשיהם וימנעו מביצוע עבירות דומות בעתיד. בית משפט קמא לא ראה הצדקה להחמרה בעונשו של נאשם 2, שהואשם בהוראת חקוק חמורה יותר, שכן לכל המערערים יוחסו אותן עובדות. כמו כן, לא נמצא מקום להחמיר עם מערערים 1 - 2 ביחס למערערים 3 - 4, משום שהחזיקו אלות במהלך

האירוע, שכן כולם פעלו יחד כגוף עברייני אחד. לפיכך, לאור כל אלה, לא מצאנו מקום להתערב בעונשים שגזר בית משפט קמא על המערערים.

אשר-על-כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ט אייר תשע"ה, 18 מאי 2015, במעמד ב"כ המערערים, המערערים ובא כוח המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט